

ДОКУМЕНТ ЗА ПОЗИЦИЯ

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В НАРЕДБАТА ЗА

.....

ВЪВЕДЕНИЕ

Професията на вътрешните одитори в частния сектор не се регламентира със закон или с нормативни актове, които да се утвърждават на правителствено ниво. Прилагането на поднормативните актове и на вътрешните документи, съставяни и използвани от застрахователите за изграждане на ефективни системи за вътрешен контрол, следва да бъдат задължителни за:

- одиторските фирми;
- индивидуалните лица - вътрешни одитори;
- застрахователите, техните организационни единици и застрахователните групи.

Статутът на вътрешния одит, т.е на организационната единица от структурата на вътрешен контрол се регламентира с поднормативен акт, наричан в Кодекса за застраховане – **Наредба за организацията и дейността на службата за вътрешен контрол на застрахователя.**

Статутът на вътрешния одит, представлява официален писмен документ, който определя неговите цели, правомощия и отговорности. Статутът трябва задължително:

1. да посочва позицията на вътрешния одит в рамките на застрахователната организация;
2. да регламентира достъпа на вътрешните одитори до документацията, персонала, имуществото, необходими за изпълнението на одиторските ангажменти и
3. да дефинира обхвата на вътрешния одит.

Поради това, не е необходимо в Наредбата да бъдат описвани подробно всички тези изисквания, права, отговорности и други подобни характеристики на одиторската професия. Необходимо е да се опишат принципите или стандартите на компонентите на рамката за вътрешен контрол. [4]

ЧАСТ I: ВЪЗРАЖЕНИЯ

Възраженията ни по конкретни текстове на основните глави на проекта на наредбата биха могли да се обобщят така:

1. Неточно смесване на термини и понятия, включени като част от дефинирани законови положения или професионални практики по вътрешен одит.

По Глава първа „Общи положения”

- В член 2 (1) „Вътрешният **контрол** е независима и обективна дейност ...” неправомерно е заменен термина „вътрешен одит” с термина „вътрешен контрол”. Предлагаме ви да се дефинират понятията „Вътрешен контрол ” и „Вътрешен одит” според общоприетите рамки за тях в страните-членки на Европейския съюз и останалия свят (съответно: COSO, 1992 и Професионални практики по вътрешен одит, 2005) [5];

2. Създаване на несъществуваща професионална категория: „подчинени лица от службата за вътрешен контрол, наричани по-нататък вътрешни проверители,,

По Глава Втора, Раздел I, “Общи изисквания”

- Чл. 4 (2) ”...лица от службата за вътрешен контрол, наричани по-нататък **вътрешни проверители ..**”. В този член, предлагаме да се определят и дефинират професионалните длъжностни наименования, които са съотносими към процеса на вътрешни контроли и функцията на вътрешен одит – съответно „контрольор”/»ръководител вътрешен контрол” и „вътрешен одитор”/«ръководител вътрешен одит”.

3. Неправомерно „пре-дефиниране” на професионалните практики по вътрешен одит, като стандарти за вътрешен контрол. Практиките са основа за работата на всички лица, отговорни за процеса на вътрешен контрол. Обаче, стандартите за вътрешен контрол представляват всеки отделен компонент на модела COSO, разглеждани поотделно.

По Допълнителна разпоредба

§ 1. „Стандартите за професионална практика на вътрешен контрол и Етичният кодекс са Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит и Етичният кодекс, издадени от Института на вътрешните одитори, Алтамонте Спрингс, Флорида,САЩ.

Неправомерно се заменя наименованието на вътрешен одит с вътрешен контрол в стандартите, които са международни и са защитени с авторски права, както и неправилно се определя за какво се използват професионалните практики.

ЧАСТ II: ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Предлагаме разглежданият проект на наредба да придобие следното наименование и следната форма и съдържание на разделите (глави):

«Наредба за изискванията към организацията и дейността на структурата за вътрешен контрол на застрахователя и застрахователна група»

I. Глава Първа - Общи положения

Обхват на структурата за вътрешен контрол

- Организация и дейност на структурата за вътрешен контрол на застраховател и застрахователна група (чл. 1, ал.1)
- Организация и дейност на структурата за вътрешен контрол на клон на застраховател от чужда държава (чл. 1, ал. 2)

Структура на вътрешния контрол

- **Рамка на системата за вътрешен контрол** – (чл. 2) – „Организационната структура на системата за вътрешен контрол на застрахователя се състои от процес на вътрешен контрол, изпълняван от органите на управление и персонала на застрахователите и от функцията по вътрешен одит, изпълнявана от независим и обективен вътрешен одитор, избран от Общото събрание на акционерите на застрахователно дружество.”

Дефиниции, определения и цели

- **Определение за вътрешен контрол** - (чл. 3, ал.1) – „Вътрешният контрол е процес, изпълняван от Съвета на директорите, ръководните служители и друг персонал, организиран да предоставя разумна увереност за достигане на целите на застрахователя в следните контролни категории :
 - а. ефективност и ефикасност на операциите;
 - б. надеждност и цялостност на финансовите отчети и управленската информация;
 - в. спазване на действащите закони и поднормативни актове и вътрешни политики, планове, правила и процедури.”
- **Включване на общи или специфични контролни категории** - (чл. 3, ал. 2)- „За спазване на съответствие с регулаторни изисквания и надзорни предписания застрахователят може/следва да включва към една от контролните категории такива контролни категории, като опазване на активите, прехвърляне на застрахователен портфейл, програма за мерките за предотвратяване на изпирането на пари”.
- **Цели на вътрешния контрол** – „За създаване на ефективна система за вътрешен контрол следните пет компонента трябва да работят за достигане на мисията, стратегията и свързаните с тях бизнес цели на застрахователя:
 - а. Контролна среда;

- б. Оценка на риска;
- в. Контролни дейности;
- г. Информация и комуникиране;
- д. Наблюдение" (чл. 3, ал. 3)

- **Дефиниция на вътрешен одит** - (чл. 4, ал.1) – „Вътрешният одит е независима и обективна дейност за предоставяне на увереност и консултации, предназначена да допринесе за добавянето на стойност и подобряване на дейността на застрахователя.”
- **Цели на вътрешния одит** – (чл. 4 , ал2.) – „Целта на вътрешния одит е да помага на организацията на застрахователя да постигне целите си чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите на риск мениджмънт, вътрешен контрол и корпоративно управление.”

Свързани концепции със системата за вътрешен контрол

- **Дефиниция на корпоративно управление** – (чл. 5, ал.1) -
- **Дефиниция на риск мениджмънт на предприятието** – (чл. 5, ал 2.) -

Организационни изисквания

- **Организация на структурата за вътрешен контрол** - (чл. 6, ал. 1) - Организацията на структурата за вътрешен контрол трябва да съответства на:
 1. обема и специфичните особености на извършваната застрахователна дейност;
 2. разнообразието в предлагания портфейл от застрахователни продукти и услуги и рисковете, които се покриват от тях;
 3. обема и съдържанието на техническите, инвестиционни и други рискове, на които е подложен застрахователя;
 4. степента и обхвата на упражнявания от ръководството и мениджърите оперативен контрол върху дейността;
 5. обхвата и надеждността на финансовите отчети и информацията.
- **Принципни изисквания** – (чл. 6, ал. 2) - Организацията и дейността на структурата за вътрешен контрол се подчиняват на изискванията за икономичност, ефикасност и ефективност и разумна достатъчност на контрола.

II. Глава Втора – Структура за вътрешен контрол на застраховател.

Раздел I – Принципи и препоръки за компонентите на процеса на вътрешен контрол

Общи принципи и препоръки за компонентите на контрол [6]

Контролна среда и култура

- Принцип (чл. 7, ал. 1)
- Препоръки (чл. 7, ал. 2)

Оценка на риска

- Принцип (чл. 8, ал. 1)
- Препоръки (чл. 8, ал. 2)

Контролни дейности и разпределение на отговорности

- Принцип (чл. 9, ал. 1)
- Препоръки (чл. 9, ал. 2)
- **Разпределение на отговорности** (Член 9, ал. 3)

Информация и комуникиране

- Принцип (чл. 10, ал. 1)
- Препоръки (чл. 10, ал. 2)
- **Технологии за информация и комуникиране** (Чл. 10, ал. 3)

Наблюдение

- Принцип (чл. 11, ал. 1)
- Препоръки (чл. 11, ал. 2)

Раздел II – Изисквания към ръководителя на структурата за вътрешен контрол. Вътрешни правила за организацията и дейността на структурата за вътрешен контрол. Годишен отчет за дейността.

Изисквания за ръководителя на структурата за контрол

Правила за организацията и дейността

Годишен отчет за дейността

III. Глава Трета – Системи за вътрешен контрол в застрахователна група

Норми на функциониране

Функциониране на системите за вътрешен контрол

IV. Глава Четвърта - Взаимоотношения с комисия за финансов надзор (заглавието на главата в проекта е по-дълго от съдържанието на включените в него текстове)

Оценка на организацията на структурата за вътрешен контрол

Представяне на годишни отчети за дейността

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. „Международни стандарти за професионалната практика по вътрешен одит” са стандартите, Етичния кодекс и практическите ръководства, издадени от Института на вътрешните одитори, със седалище Алтамонте Спрингс, Флорида, САЩ и техния превод на български език със запазени права, публикуван от Института на вътрешните одитори в България.

§ 2. Стандартите са част от рамката за професионална практика, използвана от ръководителите и одиторите в структурата за вътрешен контрол на застрахователя и са въвеждани задължително за вътрешните одитори.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. и § 3. стават 3 и 4 без промяна в съдържанието .

V. Заключение – приложения

Приложение 1

Сравнение за съответствие на разделите на проекта и предложената от ИВОБ промяна :

	Наименование Проект		Наименование Променен проект от ИВОБ
I	Общи положения	I	Общи положения
II	Служба за вътрешен контрол	II	Структура за вътрешен контрол на застраховател
III	Вътрешен контрол в застрахователна група	III	Системи за вътрешен контрол в застрахователна група
IV	Взаимоотношения с Комисията за финансов надзор и нейния заместник-председател , ръководещ ...	IV	Взаимоотношения с комисия за финансов надзор
	Допълнителна разпоредба		Допълнителна разпоредба
	Преходни и заключителни разпоредби		Преходни и заключителни разпоредби

Приложение 2

Нормативни източници и документи , цитирани в тази позиция :

[1] Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор , публикуван в ДВ. брой 21 от 10.03.2006 , и Закон за вътрешния одит в публичния сектор, приет от Народното събрание на 17 март 2006 г.

[2] Професионални практики по вътрешен одит , Copyright © 2004 by The Institute of Internal Auditors, 247 Maitland Avenue, Altamonte Springs , Florida 32701-4201, USA. All rights reserved, София, 2005, издател « СИЕЛА – Софт енд Публишинг», стр.244

[3] COSO, Internal Control – Integrated Framework, 1992

[4] Internal Control for Insurance Undertakings, CEIOPS, Madrid WG IC Document, Final Version, December 2003

[5] The OECD Principles of Corporate Governance, Policy Brief, OECD 2004

[6] International Association of Insurance Supervisors (IAIS) Core Principles and Methodology, October 2003

[7] Solvency II , CEA Note of 1st June 2005 , Comité Européen des Assurances
